

Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas korupcijas un interešu konflikta riska novēršanu

Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi", (turpmāk – ZMNĪ), sagatavoti "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas korupcijas un interešu konflikta riska novēršanu" (turpmāk – Noteikumi).

Noteikumi nodrošina ZMNĪ pārvaldību, kura ir pilnībā atbilstoša starptautisko dokumentu un nacionālo normatīvo aktu regulējumam, atbilstoši labas pārvaldības principiem publisko pakalpojumu sniegšanā, tādējādi nodrošinot pēc iespējas efektīvāku valsts publiskās pārvaldes darbību.

ZMNĪ izveido efektīvu kontroles vidi, kas mazina vai nepieļauj likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" noteikto normu pārkāpumus un koruptīvas darbības. Kontroles vide nodrošina preventīvu risku vadību, kā arī savlaicīgu korektīvo pasākumu ieviešanu risku mazināšanai vai novēršanai. Tiek saglabāta ilgtermiņa spēja īstenot ZMNĪ vidējā termiņa darbības stratēģijā 2020.-2023.gadam noteiktos mērķus un uzdevumus.

Noteikumu mērķis ir radīt vienotu vadlīniju atspoguļojumu un vēlamās rīcības modeļus ZMNĪ darbības ietvaros. Iekšējā normatīvā regulējuma būtība ir novērst korupcijas un krāpšanas risku iespējamību, tostarp, novērst interešu konflikta iespējamību.

Pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem Nr.630, "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā", 6. punktu institūcijas vadītājs, lai nodrošinātu iekšējās kontroles sistēmas darbību, identificē, analizē un novērtē korupcijas riskus, lai noteiktu, ieviestu un īstenotu pasākumus korupcijas riska novēršanai. Konkrēto tiesību normu regulējums nosaka par saistošu ZMNĪ valdei nodrošināt darbinieku izglītošanu par korupcijas un interešu konflikta jautājumiem, veidot ZMNĪ darbiniekiem saistošus institūcijas ētikas principus, tostarp īstenot attiecīgos pasākumus korupcijas riska novēršanai.

Noteikumu ieviešanai praksē, ZMNĪ atjauno pretkorupcijas pasākumu plānu (turpmāk – Plāns), kurā atspoguļo noteiktu laika grafika paneli ar konkrēto risku vadības stratēģijas realizēšanas laika grafiku. Plāna mērķis ir novērst ZMNĪ darbinieku vidū iespējamās ar vai bez nolūka veiktas darbības, kuru personiskās vai mantiskās ieinteresētības ietekme varētu kaitēt ZMNĪ darbību īstenošanai, ZMNĪ uzticēto funkciju izpildei.

Plāna būtība nav formāla atskaitīšanās, bet ZMNĪ labas pārvaldības instruments, kura ietvaros tiek nodrošinātas aprakstītas un praksē ievērotas procedūras, saskaņā ar kurām tiek nodrošināta ZMNĪ darbība. Plāna aktualizācijas mērķis ir ZMNĪ darba uzlabošana.

Plāna izstrādes pamatā tiek veikts korupcijas riskiem vispakļautāko amatu novērtējums, nodrošinot korupcijas risku identificēšanu un paredzot uzdevumus konkrētu nepilnību novēršanai.

Korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai ZMNĪ veic sekojošas darbības:

1. Nosaka interešu konfliktam visvairāk pietuvinātos amatus, kā arī skaidro valsts amatpersonas amata savienošanas nosacījumus un kārtību.
2. Izstrādā preventīvas un efektīvas iekšējās kontroles un risku vadības sistēmas, kas nodrošina iespēju identificēt savlaicīgi iespējamus pārkāpumus un novērst koruptīvas rīcības.
3. Uzmana, ierobežo un pēc iespējas novērš valsts amatpersonu un ZMNĪ darbinieku nonākšanu interešu konflikta vai koruptīvas rīcības situācijās.
4. Nodrošina likumīgu ZMNĪ un valsts, un Eiropas Savienības piešķirtā finansējuma lietderīgu un likumīgu izmantošanu.
5. Paaugstina ētiskās kultūras līmeni ZMNĪ, izstrādājot un pilnveidojot iekšējo normatīvo dokumentu nepilnības.
6. Pilnveido cilvēkresursu vadību, izstrādājot uzvedības standartu un ētikas rīcības kritērijus.
7. Izstrādā vienotu kārtību un prasības attiecībā pret publiskajiem iepirkumiem, kas mazina iespējamus korupcijas un interešu konfliktu riskus publisko iepirkumu sektorā.
8. Pilnveido ZMNĪ amatpersonu un darbinieku zināšanas, nodrošinot regulāras apmācības, kas samazina darbinieku un amatpersonu korupcijas un interešu konflikta situācijas. Organizē ZMNĪ darbiniekiem regulāras apmācības, ar noteiktu regularitāti ne retāk kā reizi trijos gados.
9. Papildina, pilnveido un atjauno Pretkorupcijas pasākumu plānu ar noteiktu regularitāti, ne retāk kā reizi gadā.
10. Nostiprina labas pārvaldības principus, ieviešot mācību moduli par ētikas kodeksā ietvertajiem pamatprincipiem.

Noteikumos attiecināmie Eiropas Savienības normatīvie akti, kas regulē izvairīšanos no interešu konfliktiem un to pārvaldību, un kuriem atbilstoši veidots ZMNĪ Pretkorupcijas pasākumu plāns:

1. Regula Nr.2018/1046 “Par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam”;
2. Regula Nr.2019/715 “Par finanšu pamatregulu struktūrām, kas izveidots saskaņā ar LESD un Euratom līgumu un minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr.2018/1046 70. pantā;
3. EK paziņojums Nr.2021/C 121/01, norādījumi par izvairīšanos no interešu konfliktiem un to pārvaldību saskaņā ar Finanšu regulu”.

Noteikumos attiecināmie Latvijas Republikas normatīvie akti, kas regulē izvairīšanos no interešu konfliktiem un to pārvaldību, kuriem atbilstoši veidots ZMNĪ Pretkorupcijas pasākumu plāns:

1. Likums “Par Apvienoto Nāciju Organizācijas Pretkorupcijas konvenciju”.
2. Likums “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”.
3. Nacionālās drošības koncepcija.

4. Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam.
5. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija "Latvija 2023".
6. Publisko iepirkumu likums.
7. 11.02.2020. Ministru kabineta rīkojums Nr.49 "Par Rīcības plānu publisko iepirkumu sistēmas uzlabošanai".
8. 28.02.2017. Ministru kabineta noteikumi Nr.104 "Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem".
9. 17.10.2017. Ministru kabineta noteikumi Nr.630 "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā".
10. Informācijas atklātības likums.
11. 12.12.2014. Ministru kabineta noteikumi Nr.737 "Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi".
12. 31.01.2018. Vadlīnijas par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā. Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs.
13. 13.08.2021. Ministru kabineta rīkojums Nr.562 "Par Publiskajā pārvaldē nodarbināto mācīšanās un attīstības plānu 2021.-2027. gadam".

Noteikumos attiecināmie ZMNĪ iekšējie normatīvie akti, kas regulē izvairīšanos no interešu konfliktiem un to pārvaldību, kuriem atbilstoši veidots ZMNĪ Pretkorupcijas pasākumu plāns:

1. Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" Ētikas kodekss. (Pieejams: <file://zmni-fs.estate.zmni.lv/Aktu%C4%81%C4%81%20inform%C4%81cija/VSIA%20ZMNĪ%20ETIKAS%20KODEKSS%20sp%C4%93k%C4%81%20no%2011.04.2006..pdf>)
2. Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" Vidējā termiņa darbības stratēģija 2020. -2023. gadam (Pieejams: <http://www.zmni.lv/wp-content/uploads/2020/12/zmni-videja-termina-darbibas-strategija-2020-2023.pdf>);
3. Trauksmes celšanas sistēma. Trauksmes cēlēja ziņojumu iesniegšana un izskatīšana Valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" (Pieejams: <https://www.zmni.lv/trauksmes-celsanas-sistema/>);
4. Valsts SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" darbinieku profesionālās izaugsmes un kvalifikācijas paaugstināšanas apmācību plāns (Pieejams: <http://www.zmni.lv/wp-content/uploads/2019/10/apmacibas-plans.pdf>);
5. Pretkorupcijas pasākumu plāns 2021.-2024.gadam (Pieejams: <https://www.zmni.lv/ieksejas-kontroles-sistemas/>);
6. Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas korupcijas un interešu konflikta riska novēršanu (Pieejams: http://www.zmni.lv/wp-content/uploads/2019/12/korupcijas-un-interesu-konflikta-riska-noveersana_noteikumi-iekseejaas-kontroles-sisteemas.pdf);
7. Noteikumi par darbinieku rīcību, ja tie vēlas ziņot par iespējamām pārkāpumiem (tai skaitā iespējamām koruptīvām darbībām), valsts amatpersonas rīcību atrodoties interešu konflikta situācijā, blakus darba un amatu savienošanas atļauju izsniegšana (Pieejams: http://www.zmni.lv/wp-content/uploads/2019/12/korupcijas-un-interesu-konflikta-riska-noveersana_noteikumi-par-darbinieku-riiciibu-valsts-amatpersonas-riiciibu-blakus-darbs-un-amatu-savienosana.pdf).

Noslēguma jautājumi:

1. Atzīt par spēku zaudējušiem ZMNĪ 2021. gada 10. jūnija Valdes sēdes protokola Nr.27 iekšējos noteikumus “Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Pretkorupcijas pasākumu plāns 2021.-2024.gadam.
2. Atzīt par spēku zaudējušiem ZMNĪ 2018. gada 28. decembrī Valdes sēdes protokola Nr.69 iekšējos noteikumus “Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas korupcijas un interešu konflikta riska novēršanu.

Pielikumā:

1. 1. pielikums. Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Pretkorupcijas pasākumu plāns uz 10 (desmit) lapām;
2. 2. pielikums. Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Korupcijas riskam pakļauto amatu izvērtējums uz 4 (četrām) lapām;
3. 3. pielikums. Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Korupcijas riskam pakļauto pasākumu noteikšana riska mazināšanai vai novēršanai uz 12 (divpadsmit) lapām.
4. 4. pielikums. Noteikumi par darbinieku rīcību, ja tie vēlas ziņot par iespējamiem pārkāpumiem (tai skaitā iespējamām koruptīvām darbībām), valsts amatpersonas rīcību atrodoties interešu konflikta situācijā, blakus darba un amatu savienošanas atļauju izsniegšanu uz 6 (sešām) lapām.

Valdes loceklis

M. Muižnieks

Valdes loceklis

R. Kancēvičs